

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum V. Quia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

rationum, editione 2. Flamin. n. 18. nam res, quæ culpâ caret, in damnum vocari non debet c. 2. de constitutionibus. Ex alio tamé capite, ne Clericus cum Cleri dedecore mendicet, Episcopus tanquam caput Clericorum, in Diœcesi, præ alijs Clericum egenum alere, eive providere tenetur, sicuti indicat Abb. in cit. c. cum secundum, n. 6. & ita intelligi debet Tol. in summa lib. n. c. 49. suspension. 18.

Secundo. Si Archidiaconus, vel apud nos Vicarius aliquem per negligentiam sine titulo admitrat, obligatio alendi primo loco ipsi incumbit, qui ratione officij sui examinare, & ordinandos admittere debuit, sicuti docet Gl. in cit. c. cum secundum V. Successores & docui in c. accepimus. 13. de uate & qualitate &c. Tertiò: si alius Episcopus dimissorias dedit, seu præsentavit Clericum suum alibi ordinandum, tunc ordinator, si commissio specialis fuit, seu erga certam personam, de titulo sollicitus esse non debet c. si Episcopus 37. hoc tit. in 6.

CAPITULUM V.

Quia

PARAPHRASIS.

Cum in Lateranensi Concilio sub Alex. III. relatum esset, quod aliqui Clerici, ambitione ducti tres, inâ plures Ecclesias obtinerent, sive in ijs præbendati essent, cum neque duabus possent simul, sicuti par est, deservire, ideo Pontifex cum Episcopis præcipit hoc emendari, quia multitudo præbendarum Canonibus inimica est, dissolutionis, & evagationis occasionem præbet, certamque continet animarum periculum; quare justum est, ut sublata eâ præbendarum pluralitate, Clericis indigentibus, qui & Ecclesiæ inservire possint, subveniatur.

SUMMARIUM.

1. Non est licitum, ut plures præben-

das Canonicales in diversis Ecclesijs possideat Clericus.

2. Sermo tamen hic non est de pluribus Canonijs, sed tantum de pluribus præbendis.

3. Si tamen una præbenda sufficiens sit ad convenientem sustentationem.

4. Ita, ut etiam taliter plura beneficia possidens, ordinariè ordinari non possit, nisi sit causa pluralitatem talem legitime excusans.

5. Qualis causa nec sola consuetudo, nec solum privilegium est.

6. Sicuti autem, si plura beneficia in diversis Diœcesibus obtineat Clericus, in causis ad unum certum v. g. beneficium pertinentibus in illo loco, ubi beneficium situm est, conveniri debet, ita in alijs causis utrobique censetur habere domicilium, & forum sortiri.

NOtandum primò. Non est licitum, ut Clericus in pluribus Ecclesijs beneficia, seu præbendas canonicales obtineat. Ita etiam habetur in c. 2. dist. 70. omnino in duabus Ecclesijs aliquem titulari non liceat, sed unusquisque, in qua titularus est, in ea tantum Canonicus habeatur. Consentit c. 1. & 2. causa 21. q. 2. & Trident. sess. 24. c. 7. de reformatione, quod neminem oportet in duabus Ecclesijs conscribi. Sic neque Monachus in duobus Monasterijs aliquis esse potest c. ult. de Religiosis domibus, neque Abbas in duobus Monasterijs juxta cit. c. ult. & c. unum 4. eadem quæst. 11. Rationes afferuntur in textu, quia hæc beneficiorum pluralitas ex ambitione nascitur, evagationis, ac dissolutionis (tam in vestibus, quam in motibus inquit Abb. hic) materiam inducit, cultum divinum imminuit, Ecclesiasticorum reddituum inconvenientem distributionem continet, dum videlicet alij Clerici abundant, alij verò, qui plus Ecclesiæ prodesse possent, penuriam patiuntur. Denique ob has ipsas causas certum animarum periculum creat. Vide plura, quæ eleganter congerit Rebuff. in praxi de dispensatione ad plura beneficia.

I.

Adver-

2 Adverte tamen primò, sermonem esse non de pluribus Canonijs, sed pluribus præbendis, seu beneficijs, prout constat ex ijs, quæ docui in c. ult. tit. præcedenti, & dicam in c. relatum 9. hoc tit.

3 Adverte secundò, necessarium esse, ut unus unius Ecclesiæ canonicatus seu præbenda sufficiat ad decentem sustentationem; nisi enim unum beneficium sufficiens sit, iusta causa adest accipiendi alterum, aut tertium, sive in eadem, sive in diversis Ecclesijs, dummodo compatible sint, sive communi jure, sive speciali.

4 Tertiò: licet ordinariè concessum non sit, imò juri naturali repugnans, si plura beneficia Clericus obtineat, quorum unum sufficiat ad honestam vitæ sustentationem, tamen ista pluralitas per accidentariam aliquam causam, videlicet Ecclesiæ necessitatem, aut utilitatem, vel evidentem meritorum prærogativam, cohonestari potest, sicuti dicitur in c. de multa 28 hoc tit.

5 Corollarium. Nulla consuetudine, aut privilegio validè vel licitè obtineri potest, ut Clericus ultra unum aut plura beneficia, quæ ad decentem ejus sustentationem sufficiunt, aliud insuper accipiat, aut retineat; præterquam si accidentaria causa rationabilis, & excusans adsit. Ita ex communi Abb. n. 3. Imola in fine cap. & docui lib. 4. tract. 2. c. 8. nam consuetudo adversus Jus naturale, seu juncta cum peccato, corruptela est, & abusus. c. ex parte 20. & ult. de consuetudine. Dispensatio autem seu privilegium concessum adversus Jus naturale, aut naturalem æquitatem, dissipatio potius est, quam dispensatio, secundum S. Bernhard. in tract. de dispensatione & præcepto.

6 Propter dicta Gl. in hoc c. V. plures quæritur, num Clericus duo beneficia in diversis Ecclesijs obtinens, utrobique conveniri possit. Respondeo, & dico primò. Certum est, quòd conveniri, ac citari possit in rebus, & causis pertinentibus ad beneficium, quod eo in loco habet, sicuti docet Gl. cit. Innocent. in c. cum jam n. 1.

hoc tit. Abb. in c. postulasti. n. 4. de foro competente, quemadmodum quisque conveniri potest ratione rei, sive possessionis, sitæ in loco juxta L. ult. c. quando in rem actio. & cap. sanè 3. & c. ult. de foro competente.

Sed ego arbitror, plus dicendum esse, videlicet, quòd Clericus, qui ratione beneficii tantum subditus est, licet ibi personaliter residere non cogatur, in causis spectantibus ad beneficium, simpliciter subditus sit Episcopo loci aut Capitulo, ita ut personaliter citari, puniri, & tanquam contumax excommunicari possit, cum tamen is, qui tantum ratione rei, aut possessionis forum sortitur, non ita personaliter constringi possit, sicuti docui in c. ult. de foro competente & in disp. de jurisdictione ordinarij con. 21. Ratio dari debet, quia beneficium, seu titulus in Ecclesia suapte natura, seu prima institutione personam subditam facit.

Dico secundò. Si Clericus plura beneficia personalem residentiam postulanti in diversis Ecclesijs obtineat, utrobique domicilium habere censetur, ac forum sortiri, ita ut coram utroque Episcopo, seu utriusque Ecclesiæ Judice Ecclesiastico, in causis ad beneficium non pertinentibus conveniri possit. Ita indicat Innocent. in c. ex are de privilegijs. n. 2. & docet expressè Gl. hic V. plures in fine. Abb. in cit. c. postulasti. n. 4. argum. c. dilectus. 29. juncta Gl. V. domicilium de rescriptis, & assumptio c. ff. ad municipalem, ubi dicitur, quòd duobus in locis aliquis domicilium habere videatur, si utrobique ita se instruxit, ut apud utrosque diversis videlicet anni temporibus habitare censetur: ita etiam habetur in c. 2. de sepulturis in 6.

CAPITULUM VI.

Cum teneamur.

PARAPHRASIS.

Si Papa mandat Ordinario loci aut executori, ut alicui Clerico habenti sufficiens bene-